UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1077/2012

z dne 16. novembra 2012

o skupni varnostni metodi za nadzor, ki ga izvajajo nacionalni varnostni organi po izdaji varnostnega spričevala ali varnostnega pooblastila

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive 2004/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o varnosti na železnicah Skupnosti ter o spremembi Direktive Sveta 95/18/ES o izdaji licence prevoznikom v železniškem prometu in Direktive 2001/14/ES o dodeljevanju železniških infrastrukturnih zmogljivosti, naložitvi uporabnin za uporabo železniške infrastrukture in podeljevanju varnostnega spričevala ([1]) ter zlasti člena 6 Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Eden od namenov Direktive 2004/49/ES je izboljšati dostop do trga storitev železniških prevozov z določitvijo skupnih načel upravljanja, urejanja in nadzorovanja varnosti na železnici. Direktiva 2004/49/ES prav tako zagotavlja enako obravnavo vseh prevoznikov v železniškem prometu tako, da po celotni Evropski uniji uporablja iste zahteve za podelitev varnostnega spričevala.

(2) Komisija je 5. oktobra 2009 v skladu z Direktivo 2004/49/ES Evropsko železniško agencijo (v nadaljnjem besedilu: Agencija) pooblastila za pripravo osnutka skupne varnostne metode (SVM) nacionalnih varnostnih organov za nadzor po izdaji varnostnega spričevala ali varnostnega pooblastila prevoznikom v železniškem prometu in upravljavcem infrastrukture. Agencija je v skladu z navedenim pooblastilom Komisiji predložila priporočilo o SVM, ki ga je podprla s poročilom o oceni učinka. Ta uredba temelji na priporočilu Agencije.

(3) Uredba Komisije (EU) št. 1158/2010 z dne 9. decembra 2010 o skupni varnostni metodi ocenjevanja skladnosti z zahtevami za pridobitev železniških varnostnih spričeval ([2]) določa metodo za ocenjevanje skladnosti z zahtevami za pridobitev varnostnih spričeval, ki se izdajo v skladu s členom 10(2)(a) in členom 10(2)(b) Direktive 2004/49/ES. Navedena uredba določa merila, po katerih morajo nacionalni varnostni organi opraviti oceno, opisuje postopke, ki jim morajo slediti, in uvaja načela, ki jih morajo nacionalni varnostni organi spoštovati pri nadzoru v skladu z navedeno uredbo po izdaji varnostnega spričevala.

(4) Uredba Komisije (EU) št. 1169/2010 z dne 10. decembra 2010 o skupni varnostni metodi ocenjevanja skladnosti z zahtevami za pridobitev železniškega varnostnega pooblastila ([3]) vključuje vse usklajene zahteve in metode ocenjevanja, s pomočjo katerih lahko nacionalni varnostni organi v skladu s členom 11 Direktive 2004/49/ES upravljavcu infrastrukture izdajo varnostno pooblastilo, ki pokriva ustreznost sistema varnega upravljanja na splošno in vsa posebna pooblastila za posamezno omrežje. Navedena uredba določa tudi merila, po katerih morajo nacionalni varnostni organi opraviti oceno, opisuje postopke, ki jim morajo slediti, in uvaja načela, ki jih morajo nacionalni varnostni organi uporabljati pri nadzoru v skladu z navedeno uredbo po izdaji varnostnega pooblastila.

(5) Po izdaji varnostnega spričevala ali varnostnega pooblastila mora nacionalni varnostni organ v skladu s členom 16(2)(e) in členom 17(2) Direktive 2004/49/ES zagotoviti ukrepe za preverjanje, ali se pri uporabi dosegajo rezultati, navedeni v vlogi za varnostno spričevalo ali varnostno pooblastilo, in ali so vedno izpolnjene vse potrebne zahteve.

(6) Da bi nacionalni varnostni organ lahko opravljal svoje naloge iz člena 16(2)(f) Direktive 2004/49/ES, mora v sklopu svojih nadzornih dejavnosti tudi presojati učinkovitost varnostnega regulativnega okvira. „Nadzor“ pomeni ukrepe, ki jih vzpostavi nacionalni varnostni organ za nadzor varnega delovanja, potem ko je dodelil varnostno spričevalo ali varnostno pooblastilo.

(7) Nacionalni varnostni organ mora pri izvajanju nadzora uporabljati temeljna načela za nadzorno dejavnost nacionalnih varnostnih organov, kot so določena z Uredbo (EU) št. 1158/2010 in Uredbo (EU) št. 1169/2010, in sicer sorazmernost, skladnost, ciljna usmerjenost, preglednost, odgovornost in sodelovanje. Vendar ta načela potrebujejo tudi okvir in postopek, s katerima jih je mogoče prenesti v vsakodnevno delo nacionalnih varnostnih organov. Ta uredba bi nacionalnim varnostnim organom dala potrebni okvir in postopek ter hkrati izboljšala medsebojno zaupanje pri njihovih pristopih do nadzornih dejavnosti in sprejemanju odločitev med nadzornimi dejavnostmi.

([1]) UL L 164, 30.4.2004, str. 44.
([2]) UL L 326, 10.12.2010, str. 11.
([3]) UL L 327, 11.12.2010, str. 13.

(8) Ukrepi, predvideni s to uredbo, so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega v skladu s členom 27(1) Direktive 2004/49/ES –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta uredba vzpostavlja skupno varnostno metodo (SVM) za nadzor varnega delovanja po izdaji varnostnega spričevala za prevoznike v železniškem prometu v skladu s Prilogo IV k Uredbi (EU) št. 1158/2010 ali varnostnega pooblastila za upravljavce infrastrukture v skladu s Prilogo III k Uredbi (EU) št. 1169/2010.

2. Nacionalni varnostni organi uporabljajo skupno varnostno metodo za nadzor nad izpolnjevanjem zahtev iz zakonodaje, če prevoznik v železniškem prometu ali upravljavec infrastrukture uporablja sistem varnega upravljanja, s katerim zagotavlja nadzor vseh tveganj, povezanih z njegovimi dejavnostmi, vključno z vzdrževanjem in oskrbo z materialom ter zaposlovanjem pogodbenikov, ter, kadar je to primerno, za preverjanje uporabe Uredbe Komisije (EU) št. 1078/2012 z dne 16. novembra 2012 o skupni varnostni metodi za spremljanje, ki jo uporabljajo prevozniki v železniškem prometu in upravljavci infrastrukture po prejetju varnostnega spričevala ali varnostnega pooblastila in subjekti, zadolženi za vzdrževanje ([1]).

3. Nacionalni varnostni organi uporabljajo to uredbo za izvajanje svojih nadzornih dejavnosti iz člena 16(2)(f) Direktive 2004/49/ES in za svetovanje državam članicam o učinkovitosti varnostnega zakonodajnega okvira.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporablja opredelitev pojma „nadzor“ iz člena 2 Uredbe (EU) št. 1158/2010 in člena 2 Uredbe (EU) št. 1169/2010.

Člen 3

Nadzorna strategija in načrti

1. Nacionalni varnostni organ razvije in izvaja nadzorno strategijo in načrt oziroma načrte, s katerimi opredeli, kako usmerja svoje dejavnosti in kako določa prednostne naloge za nadzor v skladu s Prilogo.

2. Nacionalni varnostni organ zbira in analizira informacije iz različnih virov. Zbrane informacije in rezultate nadzora uporablja za namene, določene v členu 1.

3. Nacionalni varnostni organ redno obnavlja strategijo in načrt oziroma načrte glede na pretekle izkušnje in pri tem uporablja zbrane informacije in rezultate nadzora.

Člen 4

Tehnike za izvajanje nadzora

1. Nacionalni varnostni organ sprejme tehnike za nadzorne dejavnosti. Te tehnike običajno vključujejo intervjuje z osebami na različnih ravneh znotraj organizacije, pregledovanje dokumentov in zapisov, povezanih s sistemom varnega upravljanja, in preverjanje rezultatov varnostnega sistema za upravljanje, pridobljenih z inšpekcijskimi pregledi ali povezanimi dejavnostmi.

2. Nacionalni varnostni organ zagotavlja, da njegove nadzorne dejavnosti vključujejo preverjanje:

(a) učinkovitosti sistema varnega upravljanja;

(b) učinkovitosti posameznih ali delnih elementov sistema varnega upravljanja, vključno z operativnimi dejavnostmi.

Člen 5

Povezave med ocenjevanjem in nadzorom

1. Nacionalni varnostni organ uporablja informacije, zbrane pri ocenjevanju sistema varnega upravljanja prevoznika v železniškem prometu ali upravljavca infrastrukture, za namene nadzora nadaljnje uporabe njunih sistemov varnega upravljanja po izdaji varnostnega spričevala ali varnostnega pooblastila.

2. Nacionalni varnostni organ uporablja informacije, zbrane z nadzornimi dejavnostmi, tudi za ponovno ocenjevanje sistema varnega upravljanja prevoznika v železniškem prometu ali upravljavca infrastrukture, preden obnovi varnostno spričevalo ali varnostno pooblastilo.

Člen 6

Pristojnosti oseb, vključenih v nadzorne dejavnosti

Nacionalni varnostni organ ima vzpostavljen sistem, s katerim zagotavlja, da nadzorne dejavnosti opravljajo ustrezne osebe.

Člen 7

Merila za odločanje

1. Nacionalni varnostni organ oblikuje in objavi merila za odločanje o tem, kako nadzoruje, spodbuja in, kadar je to primerno, skrbi za skladnost z varnostnim regulativnim okvirom. Ta merila vključujejo tudi ugotovljena neskladja, povezana z nadaljnjo uporabo sistema varnega upravljanja s strani prevoznika v železniškem prometu ali upravljavca infrastrukture in z varnostnim regulativnim okvirom.

([1]) Glej stran 8 tega Uradnega lista.

2. Nacionalni varnostni organ sprejme in objavi postopek, s katerim prevoznikom v železniškem prometu in upravljavcem infrastrukture omogoči pritožbo na sklepe, ki izhajajo iz nadzornih dejavnosti, ne da bi to vplivalo na zahtevo po sodni presoji teh sklepov.

Člen 8

Usklajevanje in sodelovanje

1. Nacionalni varnostni organi, vključeni v nadzor prevoznika v železniškem prometu, ki deluje v več kot eni državi članici, usklajujejo svoje pristope do nadzora, s čimer zagotovijo, da je sistem varnega upravljanja prevoznika v železniškem prometu učinkovit in pokriva vse zadevne dejavnosti. Dejavnosti usklajevanja vključujejo dogovor, katere informacije si nacionalni varnostni organi izmenjujejo, da zagotovijo skupni pristop do nadzora nad posameznim prevoznikom v železniškem prometu. Hkrati vključujejo tudi izmenjavo informacij o nadzorni strategiji in načrtu oziroma načrtih zadevnih nacionalnih varnostnih organov, vključno z vsemi relevantnimi rezultati, za vzpostavitev skupnega pristopa obravnave neskladnosti.

2. Nacionalni varnostni organi skupaj z nacionalnimi preiskovalnimi organi, certifikacijskimi organi za subjekte, zadolžene za vzdrževanje, in drugimi pristojnimi organi oblikujejo dogovore o sodelovanju za izmenjavo informacij in uskladitev odziva na vsakršno neskladnost z regulativnim okvirom za področje varnosti.

Člen 9

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 7. junija 2013.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 16. novembra 2012

Za Komisijo

Predsednik

José Manuel BARROSO

PRILOGA

Nadzorne dejavnosti

1. Oblikovanje nadzorne strategije in načrtov

Nacionalni varnostni organ:

(a) določa ciljna področja nadzorne dejavnosti;

(b) oblikuje nadzorni načrt oziroma načrte, kako bo vplival na nadzorno strategijo med življenjskim ciklom veljavnega varnostnega spričevala/varnostnega pooblastila;

(c) pripravi začetno oceno sredstev, potrebnih za doseganje želenega učinka načrta oziroma načrtov glede na določena ciljna področja;

(d) dodeljuje sredstva za doseganje želenega učinka načrta oziroma načrtov;

(e) uporablja podatke/informacije iz različnih virov kot vhodne podatke za strategijo in načrt oziroma načrte. Viri lahko vključujejo informacije, zbrane pri ocenjevanju sistema varnega upravljanja, rezultate preteklih nadzornih dejavnosti, informacije iz avtorizacij za začetek uporabe podsistemov ali vozil, poročila o nesrečah/priporočila nacionalnih preiskovalnih organov, druga poročila o nesrečah/incidentih ali podatke, letna poročila prevoznika v železniškem prometu ali upravljavca infrastrukture za nacionalni varnostni organ, letna poročila o vzdrževanju subjektov, zadolženih za vzdrževanje, pritožbe udeležencev javnih in drugih zadevnih virov.

2. Obveščanje o nadzorni strategiji in načrtih

Nacionalni varnostni organ:

(a) obvešča zadevne prevoznike v železniškem prometu ali upravljavce infrastrukture ter, kadar je to primerno, tudi druge zainteresirane strani o splošnih ciljih nadzorne strategije in splošni razlagi načrta oziroma načrtov;

(b) zagotavlja zadevnim prevoznikom v železniškem prometu ali upravljavcem infrastrukture splošno razlago izvedbe nadzornega načrta oziroma načrtov.

3. Izvajanje nadzorne strategije in načrtov

Nacionalni varnostni organ:

(a) izvaja načrt oziroma načrte, kot je predvideno;

(b) ustrezno ukrepa v primeru neskladnosti, tako da po potrebi izdaja tudi nujna varnostna opozorila;

(c) ocenjuje, v kolikšni meri je v določenem časovnem obdobju prevoznik v železniškem prometu ali upravljavec infrastrukture ustrezno pripravil in izvedel akcijski načrt oziroma načrte za odpravljanje kakršne koli neskladnosti, ki jo je ugotovil nacionalni varnostni organ.

4. Rezultati nadzornih načrtov

Nacionalni varnostni organ:

(a) si z zadevnim prevoznikom v železniškem prometu ali upravljavcem infrastrukture izmenjuje rezultate o učinkovitosti njunega sistema varnega upravljanja za zagotavljanje varnega delovanja, vključno z ugotavljanjem področij neskladnosti s strani upravljavca infrastrukture ali prevoznika v železniškem prometu;

(b) ima pregled nad učinkovitostjo varnosti posameznih prevoznikov v železniškem prometu ali upravljavcev infrastrukture, ki delujejo v njegovi državi članici;

(c) objavlja in obvešča zadevne zainteresirane strani o svojem pogledu na učinkovitost splošne varnosti v državi članici;

(d) objavlja in obvešča zadevne zainteresirane strani o svojem pogledu na učinkovitost varnostnega regulativnega okvira.

5. Pregledovanje nadzornih dejavnosti

Na osnovi izkušenj iz preteklih nadzornih dejavnosti nacionalni varnostni organ redno:

(a) pregleduje načrt oziroma načrte, da bi preveril ustreznost prvotne ciljne dejavnosti, uporabe podatkov/informacij iz različnih virov, rezultatov nadzora in dodelitev virov, ter pri tem po potrebi spreminja prednostne naloge;

(b) opravlja potrebne spremembe načrta oziroma načrtov, če jih je treba revidirati, in preuči vpliv sprememb na nadzorno strategijo;

(c) po potrebi svoji državi članici posreduje svoje poglede in vse predloge za odpravo pomanjkljivosti varnostnega regulativnega okvira.